

DOBOVOLJNOST I STRUČNOST

Hrvatsko udruženje medicinskih sestara je dobrovoljna stručna organizacija medicinskih sestara koja je, pod tim nazivom, utemeljena na skupštini 27. ožujka 1992. godine. Sjedište HUMS-a je u Zagrebu, Milinarska 36.

Odluku o osnivanju HUMS-a donijelo je Predsjedništvo Saveza društava medicinskih sestara Hrvatske. Temeljem članka 2. stavak 1. Zakona o društvenim organizacijama i udruženjima građana (prečišćeni tekst Narodne novine br. 10/90) Skupština HUMS-a od 27. ožujka 1992. godine donosi Statut HUMS-a. Time se stiče pravo na upis u Registar društvenih organizacija Republike Hrvatske pod brojem 230/III od 20. svibnja 1992. godine.

Danom osnivanja HUMS-a prestaje djelovati Savez društava medicinskih sestara.

Tijekom pripremnih aktivnosti za saziv Skupštine izabrana je izborna komisija za imenovanje predsjednice. Upućen je zahtjev za kandidiranjem aktivnih članova za funkciju predsjednice koji su morali ispunjavati određene uvjete a prijedlog kandidata za predsjednicu temeljio se na priloženom programu rada HUMS-a koji je sadržavao viziju razvoja sestrinstva u Republici Hrvatskoj kao i unapređenja kroz međunarodnu suradnju.

Odlukom Skupštine Hrvatsko udruženje medicinskih sestara (HUMS) zastupa i predstavlja predsjednica Dragica Šimunc u Republici Hrvatskoj i u međunarodnoj suradnji.

U cilju uključivanja, sudjelovanja i suradnje sa srodnim međunarodnim udruženjima i poduzimanja mjera glede stručne afirmacije hrvatskog udruženja i sestrinske profesije u cjelini, od početka samostalnog djelovanja HUMS-a poduzete su aktivnosti za prijem u članstvo u International Council of Nurses (ICN).

Međunarodnim priznanjem Republike Hrvatske kao samostalne, suverene i demokratske države stvoreni su realni uvjeti za prijem u ICN. Na 20. međunarodnom kongresu 19. lipnja 1993. u Madridu (Španjolska) HUMS je primljen kao 111. članica u članstvo ICN-a.

Najviše tijelo koje raspravlja i odlučuje o razvoju HUMS-a je Skupština dok je kolektivni izvršni organ Glavni odbor koji rješava tekuće probleme temeljem plana i programa.

Glavni odbor HUMS-a na svojoj sjednici od 26. studenog 1994. godine donosi odluku o formiranju izvršnog odbora koji u suradnji s predsjednicom i Glavnim odborom vodi tekuće poslove HUMS-a.

Statut Hrvatskog udruženja medicinskih sestara

Tekst Statuta izradila je i predložila komisija za izradu normativnih akata. Odredbe, unesene u prijedlog Statuta, proizašle su iz iskustva rada društva medicinskih sestara Hrvatske, koje radi i djeluje od davne 1929. godine. Stoga se komisija koristila postojećim statutima, ali je prijedlog prilagodila novim društvenim promjenama i rad udruženja podigla na državnu razinu.

Statut je prihvaćen na Skupštini HUMS-a od 27. ožujka 1992. godine. Skupština je također donijela odluku da su se stekli uvjeti za upućivanje zahtjeva za prijem HUMS-a u Međunarodnu organizaciju sestara. Prilikom posjeta Mirelle Kingma, delegirane od ICN-a, između svih »provjera« bio je i Statut HUMS-a. Sve primjedbe komisija je razmotrila i izradila definitivni tekst te ga predložila Glavnom odboru HUMS-a 21. 12. 1992. Pročišćenom tekstu Statuta dodana je dopuna o područnom ustrojstvu, što je za oživljavanje rada na ožljernom prostoru Hrvatske bilo vrlo značajno. Usvajanje Statuta i dopunu potvrdila je Skupština HUMS-a od 26. travnja 1993. godine.

Što se regulira Statutom HUMS-a

HUMS je dobrovoljna organizacija medicinskih sestara Hrvatske i suraduje sa svim srodnim udruženjima, a na međunarodnom planu, kao članica, sudjeluje i suraduje s ICN-om.

Zadaća HUMS-a je da potiče, omogućava i podupire stručan rad i napredak medicinskih sestara. HUMS se mora zalagati za stručnu afirmaciju sestrinskog zvanja do razine profesije.

Članstvo HUMS-a čine medicinske sestre Hrvatske (prema izmjenama i dopunama Statuta članice su i umirovljene medicinske sestre), zatim medicinske sestre iz drugih zemalja i počasni članovi HUMS-a.

Unapređivanje stručnog rada odvija se djelovanjem stručnih sekcija. HUMS mora poticati osnivanje i rad stručnih sekcija.

Najviše tijelo HUMS-a je Skupština koju čine zastupnici birani s mandatom od četiri godine. Skupština odlučuje o svim pitanjima koja se odnose na rad HUMS-a, a za redovan rad može ovlastiti i druga tijela za

donošenje odluka o tekućim pitanjima rada HUMS-a, ali na svojim sjednicama razmatra rad tijela i potvrđuje zaključke.

Glavni odbor je izvršno tijelo HUMS-a nadležno za kontinuitet rada između dvije skupštine.

U svom sastavu Glavni odbor objedinjuje sve predstavnike užih oblika rada na pojedinih područjima Republike i svih oblika stručnog organiziranja.

Odluku o formiranju izvršnog odbora donosi Glavni odbor na svojoj sjednici od 26. prosinca 1994. Dopunu Statuta i izbor članova potvrdit će Skupština u travnju 1994. Izvršni odbor u suradnji s predsjednicom vodi tekuće poslove HUMS-a a za svoj rad odgovoran je Glavnom odboru i Skupštini.

Predsjednica zastupa i predstavlja HUMS. Predsjednicu imenuje Skupština na prijedlog izborne komisije koja predlaže kandidata temeljem najbolje ponudene programa. Institucija imenovanja predsjednice je novina u odnosu na dosadašnje statute a puni smisao postigla bi ukoliko bi HUMS stekao materijalne uvjete da položi predsjednice vode profesionalan.

Polpredsjednica i sekretarica obavljaju zadatke za koje ih zadužuje Glavni odbor a napose predsjednica.

Nadzorni odbor je radno tijelo koje izvještava Skupštinu o poštivanju zakonskih i općih akata, statutarnih odredbi i o materijalno-financijskom poslovanju.

HUMS prestaje s radom po odluci Skupštine ili kada za rad i djelovanje nema pozitivnih zakonskih osnova.

Dopuna Statuta

Dopunom Statuta regulira se teritorijalno ustrojstvo HUMS-a.

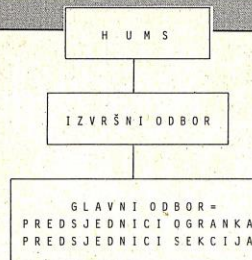
Temeljni oblici organiziranja su područne. Osnivaju ih medicinske sestre koje rade i djeluju u zdravstvenim ili drugim ustanovama javnih djelatnosti. Podružnicu čini najmanje 20 članova.

Podružnica ima Skupštinu koju čine svi članovi i izvršni odbor. Mandat članova izvršnog odbora je četiri godine ali ih Skupština može razriješiti i prije isteka mandata.

Podružnice se međusobno povezuju na području zupanije ili grada u ogranak. Ogranak osnivaju najmanje tri podružnice ukupno najmanje 150 članova.

Najviše tijelo ogranka je Skupština a izvršni organ je izvršni odbor. Ogranak ima svoj Statut i registrira se u područnim službama Ministarstva unutarnjih poslova.

Od početka primjene dopune Statuta

OGRANAK RIJEKA	OGRANAK OSIJEK	OGRANAK ŠIBENIK	OGRANAK ZAGREB	OGRANAK SPLIT	OGRANAK DUBROVNIK	OGRANAK VARAŽDIN	OGRANAK SISAK	OGRANAK BJELOVAR	OGRANAK KUTINA
OGRANAK OGULIN	OGRANAK KARLOVAC	OGRANAK NOVSKA	OGRANAK ČAKOVEC	OGRANAK HRVATSKO ZAGORJE	OGRANAK KOPRIVNICA	OGRANAK VIROVITICA	OGRANAK POŽEGA	OGRANAK SLAVONSKI BROD	OGRANAK PULA

KIRURŠKA SEKCIJA	PEDIJATRIJSKA SEKCIJA	REUMATOLOŠKA SEKCIJA	ONKOLOŠKA SEKCIJA	PSIHIJATRIJSKA SEKCIJA	INFЕКТОLOŠKA SEKCIJA	SEKCIJA HITNE MED. POMOĆI
NEFROLOŠKA SEKCIJA	PULMOLOŠKA SEKCIJA	INTERNISTIČKA SEKCIJA	SEKCIJA ŠKOLSKIH SESTARA	KARDIOLOŠKA SEKCIJA	SEKCIJA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	

osnovano je 20 ogranka.

Napomena: Statut HUMS-a je temeljni normativni akt potreban za registraciju i rad udruženja. Statut se u tijeku rada i djelovanja može dopunjavati i mijenjati. Pripremu za dopunu i izmjenu Statuta vrši komisija za izradu normativnih akata na prijedlog radnih tijela ili pojedinih članova a odluku donosi Skupština HUMS-a.

Etički kodeks sestara

Profesionalizacija zvanja medicinske sestre zahtijeva ispunjenje nekih uvjeta koje jedno zvanje mora sadržavati. Jedan od tih uvjeta je i etički kodeks. Da bi se pristupilo izradi teksta etičkog kodeksa HUMS je zadužio potpredsjednicu Majdu Fajdetic da s grupom sestara izvrši pripremu za donošenje prijedloga etičkog kodeksa.

Sukladno naputku ICN-a i koristeći za

podlogu kodekse drugih zemalja komisija za izradu normativnih akata predložena je prevedeni materijal iz tih tekstova. Za članove komisije bio je to profesionalni izazov i zahvaljujući njihovom zalaganju tekst kodeksa je u završnoj verziji i bit će predložen Skupštini HUMS-a na usvajanje.

Nešto iz teksta Etičkog kodeksa

Etički kodeks određuje temeljne moralne vrijednosti i dužnosti sestara u provođenju zdravstvene njege i zdravstvene zaštite. Kodeks obavezuje sestru na etičko ponašanje ali joj ujedno i pomaže u spoznavanju etičkih vrijednosti i etičke procjene svoga rada.

Osnovni elementi kodeksa su vrijednosti i dužnosti. Objedinjavajući ove elemente kodeks razrađuje ova načela: Poštivanje potreba i vrijednosti čovjeka;

Poštivanje prava čovjeka na izbor; Profesionalna tajna; Poštivanje i zaštita čovjeka; Zdravstvena zaštita i zdravstvena njega; Sestrinska praksa, odgoj, obrazovanje i istraživanje; Suradnja u zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenoj njezi; Uvjeti rada i radnog mjesta; Etika; Strukovna udruga.

Etički kodeks sestara može služiti i ostalim sudionicima u zdravstvenoj njezi i zaštiti ali može služiti i ostalim ljudima za prosudbu osobnih očekivanja od etičkog ponašanja sestara.

Etički kodeks je podložan trajnim promjenama, usklađivanju i svakodnevnom provjeravanju primjene njegovih odredbi.

Dragica Šimunc